

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret		

Interpellasjon til ordføreren i kommunestyret 26.11.2020 - Nei til handel med varer og tjenester fra okkuperte land

Interpellasjon fra Morten Harper (SV):

Nei til handel med varer og tjenester fra okkuperte områder

Roma-vedtektene fra 1998 er en del av norsk lov. Vedtektene definerer forbrytelser mot menneskeheten og krigsforbrytelser. Definisjonen på krigsforbrytelser er alvorlige brudd på Geneve-konvensjonene, som innebefatter tortur og ødeleggelse eller tilegning av eiendom uten militær berettigelse. Videre defineres okkupasjonsmaktens overføring av deler av sin egen befolkning til det territorium den okkuperer, som en krigsforbrytelse.

Siden seksdagerskrigen i 1967 har Israel okkupert Vestbredden, Øst-Jerusalem og Golanhøyden. De har bygget bosettinger for egne borgere på disse områdene. I dag er det over 700 000 bosettere på okkuperte områder. I 2004 uttalte FN-domstolen ICJ at bosettingene er folkerettsstridige. I 2016 fastslo FNs sikkerhetsråd at bosettingene er ulovlige og et alvorlig hinder for fred. Sikkerhetsrådet påla israelske myndigheter å stanse byggeaktivitetene straks.

Marokko invaderte Vest-Sahara i 1975, og har siden okkupert områdene. Marokko bygde på 1980-tallet en mur som delte området i to. Sammen med muren er det etablert et av verdens største landminefelt. Marokko har bosatt rundt 400 000 av sine egne borgere på okkuperte områder, i strid med folkeretten. Et flertall av den opprinnelige befolkningen, Saharawiene, lever i flyktningeleirer i Algerie.

Okkupasjonen står i veien for befolkningens rett til selvbestemmelse, og den medfører omfattende brudd på menneskerettighetene. Okkupasjonen fører til at palestinere og saharawier opplever vold og overgrep fra okkupasjonsmaktens militære styrker og de illegale bosetterne. Frihetsberøvelse, konfiskering og ødeleggelse av eiendom samt restriksjoner på bevegelsesfrihet er en del av hverdagen. Hundretusener av områdenes opprinnelige befolkning er fordrevet fra deres hjem, og lever i dag i flyktningeleirer i nabolandene.

Handel med de okkuperte områdene er viktig for okkupasjonsmakten, og bidrar til å gjøre bosettingsvirksomheten økonomisk levedyktig. I tillegg fratrar virksomheten i bosettingene lokalbefolkningen mulighet til selv å drive næringsvirksomhet.

Stjørdal kommune har i sine etiske retningslinjer for anskaffelser nedfelt krav om at leverandører skal overholde relevant nasjonal lovgivning og internasjonale konvensjoner. Leverandørene skal overholde internasjonalt anerkjente menneskerettigheter.

SV mener Stjørdal kommune ikke skal medvirke til brudd på folkeretten ved å handle og/eller samarbeide med virksomheter basert i okkuperte områder. Kommunen har rett til å avvise leverandører som bidrar til å støtte opp om en folkerettsstridig situasjon.

For å sikre at så skjer må Stjørdal kommune i tråd med vedtatte prinsipper, gjennomføre etiske vurderinger av alle anskaffelses- og anbudsavtaler som inngås. Det må også gjøres etiske vurderinger av hvor og hvordan kommunale midler og fond skal investeres.

Spørsmål til ordfører:

Er ordføreren enig i at Stjørdal kommune ikke skal handle eller samarbeide med virksomheter basert i okkuperte områder, og hvordan praktiseres de etiske retningslinjene i dag med tanke på å unngå dette?

Forslag til vedtak:

Stjørdal kommune skal ikke kjøpe varer eller tjenester som er produsert i strid med folkeretten på okkuperte områder, eller direkte eller indirekte investere i selskaper og fond som bidrar til brudd på folkeretten. Aktuelle leverandører skal redegjøre for at de tilfredsstillere disse kravene.